

**ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО**

Кафедра українознавства

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор з науково-педагогічної
роботи
проф. М.Р. Гжегоцький

“ ” _____ 2021 р.

**РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ
«УКРАЇНСЬКА МОВА ЯК ІНОЗЕМНА»**

(англійська мова навчання)

підготовки фахівців

рівня вищої освіти «магістр»

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

спеціальності 222 «Медицина»

Варіативна компонента

Обговорено та ухвалено
на методичному засіданні кафедри
українознавства
Протокол № 1
від «31» серпня 2021 р.
Завідувач кафедри
доц. Єщенко Т.А. _____

Затверджено
профільною методичною комісією
з гуманітарних дисциплін
Протокол № 1
від «31» серпня 2021 р.
Голова профільної методичної комісії
Доц. Єщенко Т.А. _____

Львів- 2021

Робоча навчальна програма дисципліни «Українська мова як іноземна (англ.)» для студентів 1 - 2 курсів медичного факультету англomовного відділення, які навчаються за спеціальністю 222 «Медицина» (ВАРІАТИВНА КОМПОНЕНТА) укладена ст. викл. Дрогомирецькою М. М., ст. викл. Жангазиною Р. Т. на підставі примірної програми навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна», що затверджена ДУ «Центральний методичний кабінет з вищої медичної освіти МОЗ України 16.04.2018 р. та навчальної програми, затвердженої профільною методичною комісією (протокол №1 від 31 серпня 2021 року).

**Зміни та доповнення до програми навчальної дисципліни н
а 2021/2022 навчальний рік**

№/п	Зміст внесених змін (доповнень)	Дата і № протоколу засідання кафедри	Примітки
		<i>31 серпня 2021 року, протокол №1</i>	

Завідувач кафедри українознавства _____ доц. Єщенко Т. А.

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна»
 відповідно до Стандарту вищої освіти *другого (магістерського) рівня*
 галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина»
 освітньої програми *магістра медицини*

Структура навчальної дисципліни	Кількість кредитів, годин, з них			Рік навчання семестр	Вид контролю
	Всього	Аудиторних			
		Лекцій (годин)	Практичних занять (год.)		
Назва дисципліни: «Українська як іноземна» <i>Змістових модулів 2</i>	5 кредитів / 150 год.	0	50	100	1 курс (1 семестр) залік
Назва дисципліни: «Українська як іноземна» <i>Змістових модулів 2</i>	23,3 кредити / 90 год.	0	20	70	2 курс (2 семестр) залік

Опис навчальної дисципліни (анотація) «Українська мова як іноземна»

Як навчальна дисципліна «Українська мова як іноземна»: закладає основи знань медичної термінології, з перспективою їх подальшого використання у професійній діяльності.

Мета і завдання навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна».

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» полягає в досягненні *кінцевих завдань навчання*, які є базою для побудови її змісту. Кінцевими завданнями дисципліни у вищих медичних навчальних закладах вважаються практичне володіння мовою на I середньому рівні, достатньому для здійснення пізнавальної діяльності в соціокультурній і навчально-професійній сферах, що реалізується за допомогою комплексного підходу до підготовки майбутніх спеціалістів і передбачає взаємодію комунікативних, освітніх і виховних цілей. *Комунікативна мета* є основною й передбачає системний багатокомпонентний опис цілей комунікативно-орієнтованого навчання, в основу якого покладено модель мовленнєвої поведінки носія української мови. При цьому мова є засобом адаптації в чужому для інокомуніканта середовищі та засобом формування духовно багаті вторинної мовної особистості з високим рівнем мовленнєвої компетентності та з готовністю до освітньої діяльності в умовах вищої школи. Реалізації основної мети підпорядковані: *практична мета*: формування у студентів комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної та фахово зорієнтованої компетентностей, що забезпечать уміння ефективно використовувати українську мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та фахового спілкування; *когнітивна мета*: формування когнітивної компетентності у взаємозв'язку з іншими видами компетентностей; *мотиваційно-розвивальна мета*: формування й розвиток мотивації донавчальної діяльності та позитивного ставлення до мови й культури країни, мова якої вивчається; *освітня мета*: формування здатності до навчально-пізнавальної діяльності, наукової та професійної підготовки, саморозвитку й самовдосконалення, що забезпечить успішне користування українською мовою, як компонентом професійного становлення; *виховна мета*: формування гуманістичного та науково обґрунтованого ставлення до професійної діяльності; активної

позиції медичного / фармацевтичного фахівця; почуття обов'язку й відповідальності перед суспільством; ціннісних орієнтацій і високої культури міжнаціональних взаємовідносин; духовної та фізичної досконалості, моральності; поваги до України й українців; розвиток індивідуальних здібностей і творчого мислення. Загальна мета опанування української мови як іноземної є комплексною: практична (комунікативна), освітня й виховна. Розв'язання освітнього й виховного завдань визначається змістом (тематикою) культурологічних, загальноосвітніх, наукових та професійно зорієнтованих текстів і досягається лише при належному рівні володіння мовою. Саме це визначає практичну (комунікативну) мету як основну.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни, відповідно до поставленої мети, слід уважати: формування в чужоземних студентів комплексу компетентностей (інтегральних, загальних, спеціальних) з метою оволодіння українською мовою; сприяння адаптації студентів-іноземців до життя й навчання в умовах українськомовного середовища; формування умінь використовувати загальнонавчальну і професійну лексику та граматичні конструкції в комунікативних актах згідно з певними інтенційними програмами, вимогами до мовленнєвої діяльності, типами організації текстів-дискурсів, ситуацій і тем спілкування; створення й розвиток позитивної мотивації до навчальної діяльності іноземних громадян, активізацію пізнавальної діяльності, розвиток креативних здібностей; підготовка інокомунікантів до самостійної навчальної діяльності, самоконтролю та рефлексії в умовах освітнього процесу у вищій школі; формування здатності до самооцінки й самовдосконалення; становлення професійно компетентного фахівця; виховання поваги до українського народу, його традицій, звичаїв і цінностей, української національної культури й історії. Вирішення перелічених завдань у процесі вивчення української мови як іноземної забезпечує реалізацію комунікативних потреб студентів у різних сферах спілкування: побутовій; соціально-культурній; загальнонауковій; навчально-професійній.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у Стандартах вищої медичної та фармацевтичної освіти і Загальноосвітньому стандарті з української мови як іноземної). Згідно з вимогами Стандартів, дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей**: - *інтегральних*: здатність розв'язувати типові / складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у процесі навчання чи в окремій сфері побутової / професійної діяльності, що передбачає застосування мовнокомунікативних знань, умінь і навичок; інтенційних програм, стратегій і тактик українськомовного спілкування; - *загальних* (т. зв. *універсальних*): здатність здобувати сучасні знання; спілкуватися іноземною мовою; здатність генерувати нові ідеї (творчість); здатність опрацювати й аналізувати інформацію, отриману з різних джерел; здатність застосовувати набуті знання у відповідних комунікативних (практичних) ситуаціях; здатність абстрактно мислити, аналізувати й синтезувати; здатність працювати в команді;

- *спеціальних* (*фахових, предметних*): здатність відтворювати вже відомі й розпізнавати нові лексичні одиниці, використовувати їх у відповідних комунікативних ситуаціях; пояснювати значення загальнонавчальних слів, професіоналізмів, загальнонаукових і спеціальнонаукових термінів (*лексичний рівень*); здатність граматично правильно утворювати словосполучення, речення та модифікувати їх у текст як логічно завершену послідовність; відповідати на запитання й формулювати їх відповідно до прочитаного чи прослуханого тексту (*граматичний рівень*); здатність вільно, правильно й ефективно користуватися мовними засобами в широкому діапазоні побутових, соціокультурних, науково-навчальних, професійно орієнтованих тем, уміло співвідносячи їх із граматичним аспектом; упорядковувати та накопичувати загальні відомості про особу, предмет, явище, процес, подію тощо; дискутувати стосовно запропонованої проблеми (*текстотвірний рівень*); здатність сприймати на слух зміст повідомлення на конкретну тему, аналізувати й пояснювати семантику окремих фрагментів тексту і значення тих ключових

одиниць, що виокремлюють особливості тематичного змісту (*аудіювання – монологічне мовлення*); здатність читати з високим ступенем самостійності, адаптуючи стиль і швидкість читання до запропонованого тексту; зіставляти основну та другорядну інформацію тексту й узагальнювати його зміст, визначати тему й ідею, розуміти логічну схему розгортання подій, оцінювати щось / когось; використовувати різні стратегії та види читання (ознайомлювальне, вивчальне, проглядальне, пошукове, реферативне) відповідно до визначеної комунікативної ситуації; здатність розробляти план текстів (простий, називний, вільний, складний); конспектувати на слух та встановлювати інтенційні програми тексту (повідомлення, констатацію, аргументацію) з опорою / без опори на вербальні засоби; записувати відомості про побачене чи прочитане з елементами кількісної та якісної характеристики, оцінки з використанням типізованих композиційних компонентів (вступу, розгортання теми, висновків) – *письмо*; здатність обмінюватися інформацією, пов'язаною з побутовими, навчальними та професійними обов'язками; продукувати монологічні висловлювання, що містять чіткий, детальний опис і презентацію конкретних і абстрактних об'єктів, пов'язаних зі сферою власних інтересів; вести розповідь про актуальні для мовців події в усіх видах часових ракурсах, висловлювати роздуми, що потребують міркування, послідовної аргументації з елементами додаткової деталізації та відповідними прикладами, оцінками й висновками (*говоріння – монологічне мовлення*); здатність організувати інформативний діалог з елементами прескриптивного діалогу, діалог-дискусію, використовуючи розвинену тактику мовленнєвого спілкування (починати й закінчувати розмову в ситуаціях різного ступеня складності, вербально та за допомогою невербальних засобів спілкування, реалізовувати комунікативні завдання; уточнювати деталі повідомлення співрозмовника, підхоплювати й розвивати його думку, аргументувати й рекомендувати власні судження, враховуючи «дистанції» у спілкуванні; забезпечувати психологічний комфорт, узагальнювати) – (*говоріння – діалогічне мовлення*).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна»

Дисципліна «Українська мова як іноземна» вивчається на I–II курсах. Розподіл змісту навчального матеріалу здійснено на основі комунікативно-тематичного принципу та компетентнісного підходу до викладання української мови як іноземної. На вивчення навчальної дисципліни відводиться 240 год. (8 кредитів). Програма структурована на модулі, змістові модулі, теми. Передбачено такі види навчальних занять як практичні заняття та самостійна позааудиторна робота студентів. Організація навчального процесу здійснюється за Європейською кредитно-трансферною системою (ECTS).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни «Українська мова як іноземна» є забезпечення іноземних студентів мовними знаннями, вміннями та навичками у різних видах мовленнєвої діяльності, формування й удосконалення вмінь та навичок з усіх видів мовленнєвої діяльності (читання, письмо, аудіювання та говоріння) науково-навчальної, соціально-культурної та навчально-професійної сфери спілкування, формування цілісної системи знань студентів про мову, збагачення словникового запасу іноземців, розвиток усного й писемного, монологічного та діалогічного професійного мовлення.

Реалізація мети передбачає формування у студентів комунікативної, фахово зорієнтованої компетентностей, що забезпечать уміння ефективно використовувати українську мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально-академічного та фахового спілкування; формування когнітивної компетентності у взаємозв'язку з іншими видами компетентностей; формування й розвиток мотивації до навчальної діяльності та позитивного ставлення до мови й культури країни, мова якої вивчається; формування здатності до навчально-пізнавальної діяльності, наукової та професійної підготовки, саморозвитку й самовдосконалення, що забезпечить успішне користування українською мовою, як

компонентом професійного становлення; формування гуманістичного та науково обґрунтованого ставлення до професійної діяльності; активної позиції медичного / фармацевтичного фахівця; почуття обов'язку й відповідальності перед суспільством; ціннісних орієнтацій і високої культури міжнаціональних взаємовідносин; духовної та фізичної досконалості, моральності; поваги до України й українців; розвиток індивідуальних здібностей і творчого мислення.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Українська мова як іноземна» є:

- вивчення основ медичної термінології шляхом опрацювання оригінальних та адаптованих медичних текстів українською мовою;
- формування мінімальних умінь реалізувати певні типи і види мовленнєвих інтенцій у вербальній формі та відповідно до норм української мови;
- формування навичок комунікації у професійній сфері, моделювання діалогу «лікар-пацієнт»;

1.3. Компетентності та результати навчання.

Згідно з вимогами Стандарту вищої освіти дисципліна забезпечує набуття студентами **компетентностей:**

загальні:

- володіння культурою мислення, бути здатним до аналізу, узагальнення інформації, володіти культурою усного та писемного мовлення;
- усвідомлення соціальної значущості своєї майбутньої професії, володіння високою мотивацією до виконання професійної діяльності;

спеціальні (предметні):

- володіння вимовними навичками і навичками аудіювання, говоріння, читання та письма у рамках тем, що вивчаються;
- використання отриманих знань у різноманітних ситуаціях іномовного спілкування (вісти діалоги у рамках вивчених тем, будувати в усній та письмовій формі монологічні висловлювання з вивчених проблем, читати навчальні тексти українською мовою, працювати з різними іншомовними джерелами інформації, словниками.

Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- основні особливості фонетичної системи і артикуляційної бази української мови;
- основи граматики української мови;
- граматичні конструкції та моделі, що використовуються для характеристики предмета та процесу за різними ознаками (складом, будовою, структурою, функціями, призначенням і т.д.);
- основи медичної термінології;
- стандартні (типові) моделі професійного діалогу «лікар-пацієнт».

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **уміти:**

- читати українською мовою відповідно до орфоепічних норм сучасної української літературної мови;
- писати під диктування слова, словосполучення і речення;
- визначати частини мови і їх граматичні ознаки, правильно поєднувати (узгоджувати) частини мови, будувати прості і складні речення;
- сприймати на слух і переказувати українською мовою початкові відомості із предметів, які вивчаються;
- вживати граматичні конструкції та моделі, що характеризують предмети та процеси за різними ознаками (складом, будовою, структурою, функціями, призначенням і под.);
- застосовувати стандартні мовленнєві моделі професійного діалогу «лікар-пацієнт» у навчальній та реальній комунікації.

Також студенти повинні **володіти**:

- особливостями різних функціональних стилів;
- основними видами роботи з текстом, зокрема основами техніки перекладу тексту;
- особливостями застосування мовних та мовленнєвих засобів у різних комунікативних ситуаціях;

основами оформлення медичної документації та ділового листування (оформлення анкет, резюме, заяв, виписок тощо).

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 8 кредитів ЄКТС 240 годин.

3. Структура навчальної дисципліни

**Тематичний план практичних занять з української мови як іноземної
для студентів факультету підготовки іноземних громадян
(спеціальність 222 «Медицина»)**

ГРАМАТИЧНЕ УЗАГАЛЬНЕННЯ			
		Практ	СРС
1	Відмінки української мови, їх значення та вживання. Називний і знахідний відмінки.	2	4
2	Відмінки української мови, їх значення та вживання. Називний і знахідний відмінки.	2	4
3	Відмінки української мови, їх значення та вживання. Родовий та місцевий відмінки (типові закінчення).	2	4
4	Відмінки української мови, їх значення та вживання. Родовий та місцевий відмінки (типові закінчення).	2	4
5	Відмінки української мови, їх значення та вживання. Іменники чоловічого роду у родовому відмінку однини.	2	4
6	Відмінки української мови, їх значення та вживання. Давальний та орудний відмінки.	2	4
7	Відмінки української мови, їх значення та вживання. Давальний та орудний відмінки.	2	4
8	Займенники української мови та їх відмінкові форми. Особові займенники.	2	
9	Займенники української мови та їх відмінкові форми. Присвійні займенники.	2	
10	Займенники української мови та їх відмінкові форми. Відмінювання особових та присвійних займенників.	2	4
12	Займенники української мови та їх відмінкові форми. Відмінювання особових та присвійних займенників.	2	4
12	Дієслово. Інфінітив. Теперішній час. I-а, II-а дієвідміни.	2	4
13	Дієслово. Минулий час дієслова.	2	4
14	Дієслово. Дієслово БУТИ. Утворення майбутнього часу.	2	4
15	Вид дієслова. Доконаний вид (минулий час). Способи утворення видів.	2	4
16	Вид дієслова. Доконаний вид (минулий час). Основні значення видів.	2	4
17	Вид дієслова. Доконаний вид (майбутній час).	2	4
18	Дієслова руху іти – їхати; ходити – їздити . Знахідний відмінок для позначення напрямку Куди він іде (їде)? у(в), на + Зн. в.	2	4
19	Дієслова руху іти – їхати; ходити – їздити . Знахідний відмінок для позначення напрямку Куди він іде (їде)? у(в), на + Зн. в.	2	4

20	Дієслова руху іду – ходив – піду; їду – їздив – поїду. Родовий відмінок для позначення напрямку: а) Куди він іде (їде)? до + Р.в., Звідки він іде (їде)? з + Р.в. б) До кого (≠ від кого) він іде (їде)? до + Р.в. ≠ від + Р.в.	2	4
21	Дієслова руху іду – ходив – піду; їду – їздив – поїду. Родовий відмінок для позначення напрямку: а) Куди він іде (їде)? до + Р.в., Звідки він іде (їде)? з + Р.в. б) До кого (≠ від кого) він іде (їде)? до + Р.в. ≠ від + Р.в.	2	4
22	Дієслова руху без префіксів (йти, ходити, їхати, їздити, бігти, бігати, нести, носити, везти, возити, вести, водити).	2	4
23	Дієслова руху без префіксів (йти, ходити, їхати, їздити, бігти, бігати, нести, носити, везти, возити, вести, водити).	2	4
24	Дієслова руху з префіксами п-/по-, при-. (піти, прийти, поїхати, приїхати, побігти, прибігти, понести, принести, повести, привести, повезти, привезти)	2	4
25	Дієслова руху з префіксами п-/по-, при-. (піти, прийти, поїхати, приїхати, побігти, прибігти, понести, принести, повести, привести, повезти, привезти)	2	4
	РАЗОМ	50	100

МОДУЛЬ 1: 5 кредитів ECTS/150 год. практ. занять 50 год. / 100 СРС. Підсумковий контроль – залік.

Аудиторна робота – 33.3%, СРС – 66.7%

АНАТОМІЧНІ ТЕРМІНИ			
1	Терміни на позначення частин тіла людини.	2	
2	Терміни на позначення систем органів, органів та їх частин.	2	
3	Терміни на позначення систем органів, органів та їх частин.	2	
4	Терміни, що описують положення щодо центру мас і поздовжньої осі тіла.	2	
5	Терміни, які описують положення щодо основних частин тіла.	2	
6	Терміни на позначення основних площин і розрізів.	2	
7	Терміни на позначення руху.	2	
8	Терміни на позначення руху.	2	
9	Класифікація термінів за будовою та походженням.	2	
10	Класифікація термінів за будовою та походженням.	2	
	РАЗОМ	20	70

4. Тематичний план лекцій (лекції не передбачені)

5. Індивідуальні завдання (Не передбачені)

6. Методи навчання

На практичних заняттях використовуються такі методики і технології: пояснення викладача, прослуховування цифрового запису діалогів українською мовою, робота з електронними словниками при двосторонньому перекладі текстів, рольові ігри.

Самостійна робота включає: підготовку до тестів, виконання домашніх завдань, переклади текстів, заучування напам'ять навчального матеріалу, Інтернет, лінгвістичні комп'ютерні програми.

7. Методи контролю

Контрольні заходи включають **поточний і підсумковий семестровий контроль.**

1. Поточний контроль

Проводиться на кожному занятті. Оцінюється рівень розуміння студентом граматичного матеріалу, вміння формулювати запитання по темі та давати на нього відповідь, якість підготовки домашнього завдання.

Оцінювання поточної навчальної діяльності. Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність студенту виставляються оцінки за 4-ри бальною (традиційною) шкалою з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни. При цьому враховуються усі види робіт, передбачені навчальною програмою. Студент має отримати оцінку з кожної теми. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності мають бути стандартизованими і включати контроль теоретичної та практичної підготовки. Виставлені за традиційною шкалою оцінки конвертуються у бали.

Для дисциплін формою підсумкового контролю яких є залік:

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни становить 200 балів.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для зарахування дисципліни становить 120 балів.

Розрахунок кількості балів проводиться на підставі отриманих студентом оцінок за традиційною шкалою під час вивчення дисципліни впродовж семестру, шляхом обчислення середнього арифметичного (СА), округленого до двох знаків після коми. Отримана величина конвертується у бали за багатобальною шкалою таким чином:

$$? = (СА \times 200) : 5$$

Самостійна робота студентів оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому контролі.

2. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінювання результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні та на окремих його завершених етапах за національною шкалою та шкалою ECTS. Підсумковий контроль включає семестровий контроль.

Семестровий контроль проводиться у формах семестрового екзамену або заліку (диференційованого заліку) в обсязі навчального матеріалу, визначеного робочою програмою навчальної дисципліни і в терміни, встановлені робочим навчальним планом, індивідуальним навчальним планом студента.

Семестровий залік - це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни виключно на підставі результатів виконання ним усіх видів навчальних робіт, передбачених робочою навчальною програмою. Семестровий залік (I-й, II-й та III-й семестри) виставляється за результатами поточного контролю.

8. Рекомендована література

ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА

1. Голод Н. С. Українська мова як іноземна : [навчально-методичне видання] / Н. С. Голод, М. В. Панчишин, З. Я. Родчин. – Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2014. – Ч. 1. – 202 с. : іл.
2. Кобзей Н. В. Українська мова як іноземна : [навчально-методичне видання] / Н. В. Кобзей, У. В. Соловій. – Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2014. – Ч. 1. – 138 с.
3. Куйловська Н. Л. Українська мова як іноземна : [навчально-методичне видання] / Н. Л. Куйловська, У. В. Соловій. – Івано-Франківськ : ІФНМУ, 2015. – Ч. 1. – 148 с. : іл.
4. Литвиненко Н. П., Місник Н. В. Медицина в термінах і визначеннях / Ніна Павлівна Литвиненко, Наталія Володимирівна Місник. – К. : Книга-плюс, 2015. – 304 с.
5. Максименко С. Д. Педагогіка вищої медичної освіти : [підручник] / С. Д. Максименко, М. М. Філоненко. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 288 с.

6. Преподавание русского языка иностранным студентам : теория и практика, традиции и инновации : монография / [под ред. Н. И. Ушаковой]. – Харьков : ХНУ имени В. Н. Каразина, 2014. – 391 с.
7. Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 року № 1556-VII // Відомості Верховної Ради України. – 2014. – № 37–38.
8. Программа дисциплины «Русский язык» для студентов-иностранцев, обучающихся в вузах Украины медико-биологического профиля / Составители : Е. И. Гейченко, Л. И. Васецкая. – Запорожье : ЗГМУ, 2012. – 96 с.
9. Программа по русскому языку для иностранных студентов медицинского факультета (английская форма обучения) : [текст] / [сост.: Т. Н. Алексеенко, Т. В. Клочко] / [за ред. Н. И. Ушаковой]. – Харьков, 2013. – 57 с.
10. Робоча програма навчальної дисципліни «Російська мова» : [текст] / [уклад.: Т. В. Крисенко, Т. В. Гаврюшенко, В. В. Циганенко]. – Харків, 2013. – 56 с.
11. Тимчасова програма навчальної дисципліни «Російська мова як іноземна (російськомовна форма навчання)» для іноземних студентів вищих навчальних закладів МОЗ України; галузі знань 22 «Охорона здоров'я» : [текст] / [уклад.: К. І. Гейченко, Л. І. Васецька, Н. М. Філянina та ін.]. – К., 2016. – 128 с.